

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 226. SZÁM

ARA: 50 FILLÉ

1955. SZEPT. 25. VASARNAP

MEGYÉNK IFJÚSÁGÁNAK NAGY SEREGSZEMLÉJE

Írta: Gurbán György

a DISZ Hajdú-Bihar megyei bizottságának titkára

Ez év júniusában múlt 5. szülinapi évfordulójára tartottuk meg a megyénk ifjúságának nagy seregszemléjét. A rendezés célja az volt, hogy megmutassuk, hogy méltók vagyunk a világ ifjúságának nagyszerű béke-harcához és helytállunk a rájuk eső szakaszban.

Ezen a találkozón közelebb kell kerülnie egymáshoz ifjúságunk különböző rétegeinek, hogy még egységesebben, szilárdabban folytathassuk tovább a békeharcunkat, békés építő munkánkat.

A megyénk DISZ ifjúsága azonban már számtalanszor tanúbizonyságát adta annak, hogy szívvel, lélekkel követi pártunk és kormányunk útmutatásait. A mai nap is lelkesítő bizonyítéka ifjúságunk egységesebb erejének, szabad hazánk, pártunk iránti hűségének.

A hűség és a szeretet igazi elsősorban üzemi ifjúságunk példája, ahogyan helytállnak a termelés frontján. Közülük vannak olyanok, mint Hegyaljai Béla többszörös sztahanovista, a szakma kiváló dolgozója az Orvosi Műszergyárban, Huszti Ilona, a Ruhagyár többszörös sztahanovista kiváló dolgozója.

Ugyanígy mondhatjuk, hogy bebizonyította parasztfiőségünk is pártunkhoz való hűségét. Különösen az aratási, cséplési munkák idején. Nagy Imre és Kristóf Andor ifjúsági munkacsapatát soha még el nem ért cséplésteljesítési rekordot értek el megyénkben. Kristóf Andor 93 vagon és Nagy Imre 82 vagon terményt cséplelt el.

Tanuló ifjúságunk körében is számos kitűnő eredmény született. Az Orvostudományi Egyetem tanulmányi átlaga az elmúlt tanévben 4,1.

Pártunk eddig is mindent elkövetett és a következő időben is mindent megtesz azért, hogy a magyar ifjúság számára biztosítsa a szép, szabad, boldog életet. A termelés munkájában való részvétel, egyenlő munkáért egyenlő bért és azt, hogy a sport, a kultúra, művelődés lehetőségeit felhasználva, fiataljaink fejlődjenek, erősödjenek, izmosodjanak és egyre biztosabban láthatassák maguk előtt a vidám, boldog szép jövőjüket.

Ifjúságunknak tudnia kell, hogy a nagyszerű jövőt, amit pártunk biztosít számunkra a saját odaadó, fegyelmzett munkájuk alkothatja meg.

Pártunk harmadik kongresszusa a párt édes gyermekeinek mondtotta a DISZ-t és új nagy feladatokat tűzött előnk. Pártunk bizalmából hátrult az a szép és magaslatos feladat a Dolgozó Ifjúság Szövetségére, hogy szocialista szemléssel nevelje az ifjúságot, egységbe tömörítve felsoroztassa az országépítő munkák elvégzésére. Most megyénkben elsősorban a mezőgazdaság felvirágoztatására, a szocialista mezőgazdaság megvalósítására.

Szép és nagy feladatok elvégzésében edződött és kovácsolódott fél évtizeden keresztül a Dolgozó Ifjúság Szövetség. Ifjúsági szövetségünk ez idő alatt szerveztetileg igen sokat erősödött, mélyült a tömegkapcsolata és tömegbefolyása az ifjúság körében. Igazolja ezt az a tény, hogy az elmúlt év alatt mintegy 11 000-en kérték felvételüket ifjúsági szövetségünkbe. Továbbra is azon kell lennünk, hogy még jobban elmélyítsük kapcsolatunkat az ifjúság különböző rétegeivel, hogy még tovább növekedjen az ifjúság soraiban a diszisták tábora és rövid időn belül további ez-

Újabb üzemek fejezték be harmadik negyedévi tervüket

Ruhagyár

Megyénk élenjáró üzemében, a Ruhagyárban is újabb munkagyőzelemre vezetett a dolgozók lendületes munkaversenye. A gyár dolgozói és vezetői örömmel jelentették, hogy harmadik negyedévi tervüket szeptember 24-én délben 12 órakor teljesítették.

A ruhagyáriak most azért indulnak harcra, hogy valóra váltsák a terv teljesítésekor adott szavukat: a hónap végéig 7 ezer különféle női és gyermekruhát akarnak elkészíteni — valamennyit megtakarított anyagból.

BELSPED

A legjobban teljesítő üzemek és vállalatok sorába felforakozott a Debreceni Belföldi Szállítmányozási Vállalat is. Harmadik negyedévi tervüket — lelkes munkaversenyyel és a munka jó megszervezésével — határidő előtt 10 nappal, szeptember 20-ra befejezték a vállalat dolgozói. Szilveszterig tartó tervüket szeptember 20-ig 2,6 százalékkal teljesítették túl. Szeptember utolsó dekádjában olyan újabb sikereket akarnak elérni, hogy biztosítsák a vállalat számára az élel-üzem címet.

4 biharkeresztesi járás lett az első az alkotmány tiszteletére indított gabonabegyűjtési versenyben

Szeptember 10-én fejeződött be az alkotmány tiszteletére indított gabonabegyűjtési verseny. Mint már hírt adtunk róla, megyénk a Begyűjtési Minisztérium országos értékelése szerint a verseny utolsó szakaszában a hatodik helyre került. A Hajdú-Bihar megyei Begyűjtési Hivatal záróértékelésében a járásk sorrendje pedig a következőképpen alakult:

Járás neve:	Tanácselnök neve:	Begyűjtési hiv. vez.
1. Biharkeresztesi	Takács Károly	Nagy Mihályné
2. Debreceni	Gergely Viktor	Sütő Sándor
3. Püspökkladányi	Fegyveresi Antal	Molnár János
4. Polgári	Tarcsi Péterné	Lóví Gyula
5. Derecskei	Szén István	Fehér József
6. Nagyléfalvi	Bujdosó János	Sorbán Gábor
7. Berettyóújfalvi	Rác Sándor	Boross Imre

Város neve:	Tanácselnök neve:	Begyűjtési hiv. vez.
1. Hajdúbüszörmény	Szolnoki Lászlóné	Biró István
2. Hajdúnánás	Szilágyi Gyula	Papp Sándor
3. Hajdúszoboszló	Kun László	Tasnádi János

A gabonabeadás részeredményét az mutatják, hogy kevesebb gabonából lényegesen jobbák voltak a teljesítési százalékok, mint takarmánygabonából. Az alkotmányi verseny zárásának napjaink óta az utóbbi járást teljesítette be a 1200 gabonahátralékosa közül

Megkezdtek tsz-eink az őszi búza vetését

Tudósítónktól érkezett jele-mentés szerint megyénk déli járásaiban igen sok termelőszövetkezet tagsága hozzáfogott a vetéshez. A járásk sorrendje pedig a következőképpen alakult: Darvason a Lenin Termelőszövetkezet földjein húsz holdon már földbe került a búza. Ugyanott 61 holdon pedig elvetették a vetőszántást. A darvasi Kossuth Termelőszövetkezetben 230 hold a vetés-terv őszi búzából, ebből 35 holdon elvetették a magot. Vetőszántással pedig 150 holdon készítették elő a talajt a vetésre. A darvasi Bem Termelőszövetkezet szintén 20 hold búzát vetett el, az Új Állagtermésükét.

A begyűjtési miniszter engedélyezte a gabona szabadpiaci forgalmát

A begyűjtési miniszter méltányolva a dolgozó parasztság állam iránti kötelezettségeinek hűségesebb teljesítését, a gabona (búza, rozs, árpa, zab) szabadpiaci értékesítését az egész ország területére engedélyezte. Egyidejűleg felhatalmazta a megyei begyűjtési hivatalokat vezetőit, hogy a forgalmi korlátozásokat azokban a körzetekben, amelyek tervüket még nem teljesítették, fenntartsák.

Ugyancsak meglepetésszerű számítások alapján a biharkeresztesi első helyre került. Az alkotmány tiszteletére indított gabonabegyűjtési verseny záróértékelésében a megye legjobbnak bizonyult községei — a nagyságuk alapján megállapított csoportosítás szerint — az első csoportban Biharbagyó és Földes, a második csoportban Magyarhomorog és Mikepércs, a harmadik csoportban pedig Újiráz és Józsa. Ugyancsak csoportosítás szerint a gabonabegyűjtésben legjobbnak bizonyult az első csoportban az újlévai Lenin, és a nádudvari Tanács TSZ, a második csoportban a kabai Beke és a kismarjai Bocskai TSZ, a harmadik csoportban pedig a sárandi Halgás és a szerepi Kossuth TSZ.

A járásk közül négyben teljesítették a dolgozó parasztság a gabonabeadási tervét, háromban viszont nem érték el az eredmények a 100 százalékot. A városoknál már lényegesen jobb a teljesítés. Debrecen eredménye azonban a 100 százalék alatt maradt az alkotmányi verseny befejezésekor. Kissé szokatlanul hat a városok gabonabegyűjtési versenyének helyezési sorrendje, mivel az utóbbi időben mindig első helyen szereplő Hajdúszoboszló várattalanul a harmadik helyre került.

A megyében ötvenkilenc traktoros teljesítette évi tervét

Hajdú-Bihar 22 gépállomáson eddig 59 traktoros teljesítette éves tervét. Balmazújváros pl. 17, Hajdúszoboszló 1, Tiszacségen 8, Derecskén pedig 5 traktoros eredményt ért el, az utóbbi gépállomáson Nyéki Csörgő 111 százalékkal, Hegyi Imre pedig 108 százalékkal teljesítette tervét. Hegyi Imre 10 traktoros hírében áll az egyenlőleg dolgozó parasztságnak is. Tavasz tervét 284 százalékkal, nyári tervét 129 százalékkal, őszi kampánytervet pedig az első két dekád alatt 30 százalékkal teljesítette. Jelenleg a sárandi Dózsa Termelőszövetkezetben búzavetés alá végez vetőszántást. A szeptember 20-ai és 30-ai közötti dekádban a Derecskei Gépállomás előreláthatólag újabb 4 traktoros teljesíti az éves tervét.

Hét új belépő a báránai Úttörő TSZ-be

Nincs jobb agitációs érv, mint az eredmények hirdetése, ismertetése. Szövetkeztünk tagsága ezt már feismerte. A szövetkezet tagjaitól 40 fő vállalt néprevelő munkát. Estéknél dolgozó parasztsággal, van mit elmondani, hisz kukoricából 30 mázsa, kukorépából pedig 180—200 mázsa holdankénti termést várunk. A felvilágosító szövetkezetek méris van a hatása. Az elmúlt héten 7 családdal elvárandó termelőszövetkeztünk tagsága. Az őszi munkák végzésében is példát mutatunk. Eddig 40 hold őszi árpát, 20 hold őszi takarmánykeveréket vetettünk el. Hétfőn megkezdjük a búza vetését is — írja Nemes Károly tsz. elnök.

rekkel növeljük megyénk DISZ taglétszámát. Megyénk ifjúságának a DISZ munkájának eredményeként úgy kell dolgoznia, hogy a szocializmus építésében minden területen rohamcsapatként álljon helyt. Meg kell értenie minden fiatalnak, hogy minden, ami ebben az országban épül, első-

illetve túlteljesítéséért. Parasztfiőségünknek az őszi mezőgazdasági munkák gyors elvégzéséért, nem utolsósorban annak a vállalásnak a teljesítéséért, melyet a párt előtt vállaltunk a kukoricaszárak gyors letakarításában. Megyénk tanuló ifjainak továbbra is a tanulmányi eredményeik fokozásával, tanul-

A megyei ifjúsági béketalálkozóknak egyik célja az, hogy még jobban megismerje a munkás, paraszt, a tanuló ifjúság egymást és még jobban megértse közös ügyüket a szocializmusért, a békeért folytatott harcban. Találkozóink másik célja az,

24. SZOMBAT
...yei részvevői
...püspökkladányi
...TSZ, valamint
...férfi csapata
...A járóverseny
...vetői a ma reggeli
...utaztak el Pé-

Bulgaryin elvtárs levele Eisenhower elnökhöz

Moszkva (TASZSZ) Mint a TASZSZ jelenti N. A. Bulgaryin elvtárs, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke 1955. szeptember 19-én levelet intézett Dwight Eisenhowerhez, az Amerikai Egyesült Államok elnökéhez és levelének másolatát megküldte Eden angol és Faure francia miniszterelnököknek.

N. A. Bulgaryin elvtárs bevezetőül emlékeztetett arra, hogy a genfi értekezlet résztvevői elhatározták, együttműködnek elfogadható leszerelési rendszer kidolgozása érdekében, majd megjegyzi, hogy ENSZ leszerelési albizottságának munkája eddig nem

járt a várt eredménnyel. N. A. Bulgaryin rámutatott, hogy az Egyesült Államok képviselője a leszerelési albizottságban teljesen mellőzte a fegyveres erők és a fegyverzet csökkentésének, valamint atomfegyver eltiltásának kérdését és azt kívánta, hogy mindenképp Eisenhower elnöknek, a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti katonai információcserére, valamint a két ország területén végzendő kölcsönös légifelvételekre tett javaslatát tárgyalják meg.

Igy az a benyomás alakult ki, mintha az Egyesült Álla-

mok az egész leszerelési problémát a javaslatokban foglalná össze.

Bulgaryin elvtárs a továbbiakban annak leszögezése mellett, hogy a Szovjetunióknak elvben nincs ellenvetése az amerikai javaslattal szemben, rámutatott, hogy az egy-mágában nem oldja meg a problémát. Ezután rátért a leszerelési kapcsolatos kérdésekre azon pontjaira, amelyben a tárgyaló felek tulajdonképpen egyetértenek és javasolta: rögzítsék ezt az egyetértést konkrét egyezményekben, amelyek kiinduló pontjai lehetnek a leszerelésben való átfogó megegyezésnek. Az

amerikai és a szovjet javaslatra történt emlékeztetés után Bulgaryin kijelentette: „Feltételezem, hogy Ön (Eisenhower elnök) egyetért azzal, hogy a fegyveres erők színonaláról, a nukleáris fegyver eltiltásának életbeviteléről előterjesztett javaslatunk elősegíthetik a nemzetközi feszültség enyhülését és a béke megszilárdulását. Ennél fogva nem látom indokoltnak, miért ne állapodnánk meg a szóbanforgó kérdésekkel kapcsolatos megegyezésről létrehozásában.”

Boldoczki János külgügyminiszter távirata V. M. Molotov elvtárhoz és J. F. Dulleshez

V. M. Molotov elvtársnak,
a Szovjetunió külgügyminiszterére,
Moszkva.

Ma tíz esztendeje annak, hogy a Szovjetunió és Magyarország közötti diplomáciai kapcsolat létesült. Ezzel a Szovjetunió kiemelte hazánkat abból a teljes elszigeteltségből, amelybe az azóta letűnt népelelenségek uralkodó osztálya a második világháború során a magyar népet taszította.

A Szovjetunió és Magyarország kapcsolatának — amelyek az eltelt tíz év során állandóan szélesedtek és kibélyesedtek, döntő szerepük volt Magyarországot talpraállításban és fejlődésében. A magyar nép soha el nem múlt hátát érez a Szovjetunió iránt, amely a hazánknak nyújtott közvetlen segítségén túlmenően, következetesen védelmezi érdekeinket a nemzetközi fórumokon és kezdetől fogva kiállt a Magyar Népköztársaságunk az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvétele mellett.

A magyar—szovjet diplomáciai kapcsolat felvételének tízedik évfordulója alkalmából kérem külgügyminiszter elvtárs, fogadja a magyar nép és kormánya nevében kívánatos szívből jövő jókívánságaimat. Kívánom, hogy a Magyar Népköztársaságunk a felszabaduló Szovjetunióhoz fűződő bensőséges kapcsolatait, a megbonthatatlan magyar—szovjet barátság és szoros szövetség — amely hazánk felvirágzásának legbiztosabb záloga, az európai béke megvédésének jelentős tényezője — a jövőben tovább szilárduljon és még jobban elmélyüljön.

Boldoczki János
a Magyar Népköztársaság
külgügyminisztere

John Foster Dulles úrnak,
az Amerikai Egyesült Államok államtitkárja,
Washington.

Tíz esztendeje annak, hogy az Amerikai Egyesült Államok kezdeményezésére diplomáciai kapcsolat létesült Magyarországgal és az Egyesült Államok között. Az Egyesült Államok kormányának ezt a lépését a magyar nép és kormánya mindenkor baráti megnyilvánulásként értékelte és ma is annak tekinteli.

A magyar nép, a Magyar Népköztársaság kormánya arra törekszik, hogy rendezze és fejlessze az Amerikai Egyesült Államokkal fennálló kapcsolatát. Reméli, hogy az amerikai nép, az Egyesült Államok kormánya osztozik ebben a törekvésben és az ENSZ-ben, Genf szellemében megfelelően, támogatni fogja Magyarországot felvételi kérelmében. Engedje meg Államtitkár úr, hogy a diplomáciai kapcsolat felvételének tízedik évfordulóján nepeink és kormányaink jövőbeni jó együttműködésére irányuló kívánságaimat tolmácsoljam.

Boldoczki János
a Magyar Népköztársaság
külgügyminisztere

Az Egyesült Nemzetek Szervezete szálljon síkra a fegyverzet csökkentéséért

V. M. Molotov elvtárs beszéde az ENSZ közgyűlés ülésén

New York (TASZSZ) Az ENSZ közgyűlés általános vitája során V. M. Molotov nagy beszédet mondott, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Mint ez szokásos, a közgyűlés a nemzetközi helyzet értékelésével kezd munkáját és kitűzi soron levő feladatait. A

A jelenlegi helyzet sajátosságai

A legutóbbi idők eseményei azt mutatják, hogy a nemzetközi helyzetben olyan változások történtek, amelyek elősegítik az államok kapcsolataiban fennálló feszültség enyhülését. Ezek az események azt bizonyították, hogy egyik vagy másik állam biztonságának szavatolására vonatkozó kérdés megoldását épügy, mint a nemzetközi biztonság egészére vonatkozó kérdés megoldását nem katonai államosportosulások megteremtésének és a „hidegháború” folytatásának útján kell keresni, hanem valamennyi — nagy és kis államnak a világbéke megszilárdítására irányuló együttes erőfeszítései útján.

A legutóbbi idők legfontosabb nemzetközi eseménye a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányfőinek genfi értekezlete volt, amely jelentékeny hatást gyakorolt a nemzetközi helyzetre. A genfi értekezletnek az a jelentősége, hogy a tanácskozáson a vezető államfők határozottan kifejezték kormányuknak azt a törekvést, hogy erőfeszítéseket tegyenek a népek megszabadítására egy új háború okozta félelemtől.

N. A. Bulgaryin, a szovjet kormány vezetője kiemelte, a Szovjetunió lankadaatlan törekvést a népek közötti béke megszilárdítására. Kijelentette, hogy a szovjet kormány az államok közötti béke egymás mellett élést támogatta és támogatja, függetlenül attól, milyen ezeknek az államoknak a belső rendszere, mert minden állam népének belső ügye a társadalmi és gazdasági rendszer kérdése.

Eisenhower úr, az Amerikai Egyesült Államok elnöke — beszédeinek nagy jelentőségét tulajdonították — szintén amellel foglalt állást, hogy az államok kapcsolataiban meg kell teremteni a kölcsönös megbecsülést és a bizalom légkörét. A Szovjetunió és az Egyesült Államok kapcsolatairól szólva kiemelte, hogy a két ország népei a történe-

Szovjetunió küldöttsége szükségesnek tartja, hogy kifejtse véleményét, tekintettel arra, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének fő feladata, alapvető elveinek és célkitűzéseinek megfelelően, a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítása.

Figyelembe véve, hogy az államoknak a fegyverkezési hajszára megszüntetése és a fegyverzet csökkentése irányában tett bármilyen lépése fontos pozitív jelentőségű a nemzetközi feszültség további enyhítése és az államok közötti bizalom megszilárdítása szempontjából, a szovjet kormány úgy határozott, hogy 1955. december 15-ig 640 000-rel csökkentse a szovjet fegyveres erők létszámát.

Ez már nem óhaj és nem tervezet, hanem gyakorlati megkezdése a Szovjetunió részéről a fegyverzet és a fegyveres erők lényegesen csökkentését célzó feladat megoldásának.

A francia kormány nevében Faure úr, Franciaország miniszterelnöke szintén amellel nyilatkozott, hogy a hidegháború megszüntetése érdekében ki kell fejleszteni az államok közötti béke együttműködését.

Ezek a nyilatkozatok arról tanúskodnak, hogy a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország Genfben összeült vezető államfőiről betöltött elengedhetetlen a megoldatlan nemzetközi problémák — közöttük az európai és ázsiai megoldatlan problémák — rendezésének újszerű megragadása.

Az államfőiről a béke érdekében tett nyilatkozatai a világ népeiben olyan újabb eredményeket és várakozásokat kellettek, hogy ezek a nyilatkozatok nem maradnak csupán szavak.

A genfi értekezlet nem véletlen esemény. Az értekezlet az utóbbi idők eseményeinek meghatározott menete képezte elő.

Az értekezlet lehetségessé vált, mivel a béke és a szociális haladás erői megizmósodtak.

Ki ne tudná ma, hogy a népeknek az utóbbi években kibontakozott beközmögalmi a világbéke megszilárdításának határozott tényezője lett. Ezután Molotov elvtárs foglalkozott a nemzetközi feszültség enyhülésének tényével, majd így folytatta:

A fegyverkezési verseny megszüntetése — fő feladat

A jelen körülmények közepe fő feladatnak kell nyilvánítani a fegyverkezési verseny megszüntetését.

Imeretes, hogy a fegyverkezési verseny, különösen az utóbbi években példátlan méreteket öltött. Állandóan növekszik az úgynevezett hagyományos fegyverzet mennyisége. Növekszik az atom- és a hidrogénfegyver mennyisége is, amely ráadásul pusztítóbb és egyre veszedelmesebb is. Hallatlanul megnövekedtek az államok katonai kiadásai, amelyek teljes súlyukkal a dolgozó nép vállára, a mun-

kások, a parasztok, tisztviselők, kisbirtokosok vállára nehezdednek. Oriási anyagi eszereket és emberi erőforrásokat háborús előkészületek-re, ahelyett, hogy termelő célokra, a népek jólétének elősegítésére, a gazdaságilag gyengébb felelő országok és térségek kellő segélyezésére fordítanak.

Ez a helyzet nem tarthat tovább. Elengedhetetlen, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete nyomtatékosan állást foglaljon a fegyverkezési verseny ellenében, síkra szálljon a

fegyverzet csökkentéséért. Az atom- és hidrogénfegyver eltiltásáért, egy újabb háború veszélyének kiküszöböléséért.

E céloknak felel meg az a javaslat, amelyet a szovjet kormány a fegyverzet csökkentésének, az atomfegyver eltiltásának és az újabb háború veszély kiküszöbölésének kérdéséről előterjesztett.

Figyelembe véve, hogy az államoknak a fegyverkezési hajszára megszüntetése és a fegyverzet csökkentése irányában tett bármilyen lépése fontos pozitív jelentőségű a nemzetközi feszültség további enyhítése és az államok közötti bizalom megszilárdítása szempontjából, a szovjet kormány úgy határozott, hogy 1955. december 15-ig 640 000-rel csökkentse a szovjet fegyveres erők létszámát.

Ez már nem óhaj és nem tervezet, hanem gyakorlati megkezdése a Szovjetunió részéről a fegyverzet és a fegyveres erők lényegesen csökkentését célzó feladat megoldásának.

Az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtése és az egyetemes béke biztosítása

A szovjet kormány az egyetemes béke fenntartásának érdekeitől vezette meg a javaslatot, amelynek célja a biztonságosabb európai biztonsági rendszer megteremtését és az európai biztonsági rendszerrel szembeni bizalmatlanság megszüntetését.

Az egész Európára kiterjedő biztonsági rendszer megalkotása előmozdítaná, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a német kérdés rendezésére is, beleértve a német ország helyreállítására vonatkozó feladat megoldását, mivel a kérdés megoldása elválaszthatatlan az európai biztonsági rendszer megalkotásától, elválaszthatatlan attól, hogy új háború potenciális tüzfészékévé váljék-e Európa, vagy pedig a béke és a népek biztonságának erője lesz.

Ezután Molotov elvtárs beszélt a távol-keleti problémákról és hangsúlyozta, hogy az ázsiai és a távol-keleti megoldatlan kérdések rendezése nagyon kedvező hatással lenne az egész nemzetközi helyzetre.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete és a nemzetközi feszültség további enyhítésének feladatai

A jelenlegi körülmények között az Egyesült Nemzetek szervezetére különleges felelősség hárul a nemzetközi kapcsolatokban fennálló feszültség további enyhítése tekintetében. Az ENSZ feladatai és fel kell használnia valamennyi rendelkezésére álló lehetőséget annak érdekében, hogy előmozdítsa az államok egymás közötti jobb megértésének és együttműködésének biztosítását.

A közgyűlésnek ezen az ülésen meg kell tárgyalnia az alapokmány felülvizsgálásával faglalkozó értekez-

Az is köztudomású, hogy az idegen területeken lévő katonai támaszpontok szintén fő okai a nemzetközi feszültségnek. Ami a Szovjetunió illeti, az utóbbi időben mindössze két katonai támaszpontja volt saját területén kívül, az egyik Távol-Keleten, Port Arthurban, a másik Finnország területén Porkkala-Udd térségében volt.

A két katonai támaszpont közül, amellyel a Szovjetunió a megfelelő szerződéses értelmében külföldön rendelkezett, az egyiket már hónapokkal ezelőtt megszüntették, a másikat és egyben utolsóát meg az év folyamán megszüntették.

A szovjet kormány e jelen esetben is áttért a szavakról a tettekre. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy azzal forduljunk más államok, de különösen olyan államok kormányaihoz, amelyek idegen területeken nagyszámú támaszponttal rendelkeznek: lépjenek ők is e támaszpontok felszámolásának útjára.

A szovjet kormány nagy figyelemmel fogadta azokat az elképzeléseket, amelyeket a genfi értekezlet résztvevői fejlettek ki az európai biztonságról, nevezetesen nagy figyelemmel fogadta Eden úrnak, Nagy-Britannia miniszterelnökének elképzeléseit, amelyeket most a leszerelési bizottság tárgyal.

Az egész Európára kiterjedő biztonsági rendszer megalkotása előmozdítaná, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a német kérdés rendezésére is, beleértve a német ország helyreállítására vonatkozó feladat megoldását, mivel a kérdés megoldása elválaszthatatlan az európai biztonsági rendszer megalkotásától, elválaszthatatlan attól, hogy új háború potenciális tüzfészékévé váljék-e Európa, vagy pedig a béke és a népek biztonságának erője lesz.

Ezután Molotov elvtárs beszélt a távol-keleti problémákról és hangsúlyozta, hogy az ázsiai és a távol-keleti megoldatlan kérdések rendezése nagyon kedvező hatással lenne az egész nemzetközi helyzetre.

lel a vele szemben támasztott követelményeknek.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének olyan nemzetközi szervezetnek kell lennie, amely megteremtse a nemzetközi és nem hagyja figyelmen kívül az egymással államosportosulások létrehozására irányuló kísérleteket, hanem aktívan előmozdíja minden területen a nemzetközi együttműködést és érintkezést Nyugat és Kelet államai közötti, előmozdíja a béke és a nemzetközi biztonság határozott megszilárdítását.

Távolról sem kielégítő a helyzet az új ENSZ tagok felvétele körül. Számos európai, ázsiai és afrikai ország, jóllehet be akar lépni az ENSZ-

A Szovjetunió küldöttségének javaslata

A szovjet küldöttség befejezésül a következő határozati javaslatot terjeszti megvitatás végett a közgyűlés elé:

„A nemzetközi feszültség további enyhítésére és a nemzetközi együttműködés fejlesztésére irányuló intézkedésekről.

A közgyűlés melegezzel emeli ki azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az államok, különösen az utóbbi időben tették a nemzetközi feszültség enyhítésére, a kölcsönös bizalom megszilárdítására és a népek közötti együttműködés fejlesztésére irányulnak. Ezzel kapcsolatban különös jelentőségű a genfi négyhatalmi kormányfői értekezlet, az ázsiai és az afrikai országok bandungi értekezlete, és különös jelentőségű a vezető államfőiről közötti érintkezés fejlesztése.

A közgyűlés felhívja a kormányokat, hogy folytassák a kezdeményezéseket az egyetemes béke és biztonság megszilárdítása érdekében és törekedjenek az államok közötti kapcsolatok további megjavítására és az államok közötti bizalom megszilárdítására.

A közgyűlés nagy jelentőséget tulajdonít azon javaslatok megvitatásának, amelyeket különböző államok a fegyverkezési verseny megszüntetésére és a rendezetlen nemzet-

be és megfélel azoknak a követelményeknek, amelyeket az ENSZ tagjaival szemben támasztanak, még mindig kívánunk a nemzetközi szervezet keretein, nem vesz részt munkájában. Résztvételüket az egyes államokkal szemben alkalmazott megkülönböztető intézkedések akadályozzák, amelyekhez itt még mindig makacsul ragaszkodnak. Vegyet kell vetni ennek az igazságtalanságnak.

A Szovjetunió sürgette az új ENSZ tagok felvétele kérdésének haladéktalan megoldását. A szovjet küldöttség ebből kiindulva kijelenti, hogy kész támogatni a felvételt, amely ezt az ENSZ-nél kérelmezte.

A szovjet küldöttség útján történő megoldására terjesztett elő, így a következő javaslatok megvitatásának: a szovjet kormány május tízedikéi és július huszonegyedikéi javaslata a fegyverzet csökkentéséről, az atomfegyver eltiltásáról és az új háború veszélyének kiküszöböléséről, az Amerikai Egyesült Államok javaslata az amerikai elnök által július 21-én beterjesztett leszerelési javaslatok általános végrehajtási tervéről, Nagy-Britannia és Franciaország Genfben előterjesztett javaslatait, valamint más államok megfelelő javaslatait.

A közgyűlés megtárgyalja ezeket és az esetleges más javaslatokat, fő feladatának tekintve: az új háború veszélyének elhárítását, a biztonság és a biztos holnap szavatolását, a népek békes és nyugodt életfeltételeinek megteremtését az egész világon.

A Szovjetunió küldöttsége azt a reményét fejezi ki, hogy ez a határozati javaslat megkapja a közgyűlés többi résztvevőjének kellő támogatását és hogy a mostani ülésnek egészében termékeny lesz és a nemzetközi együttműködés fejlesztése szellemében, valamint az egyetemes béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítására irányuló törekvések szellemében folyik majd le

A második ötlet indulása előtt megvizsgálunk egy nagy mit kapott a során és általában eddig a község gazdasága a népi. Nádudvar a vált ki ipari üzletéseink közül, dícsékedhetik az állam különösebb dítoit volna rá, hogy nagyobb s létesítményei lerodvar semmivel több beruházat, sem élvezett nagkodást, mint a nagyságú község.

A felszabaduláshatatlan és nyomorban élt Ngalmas dolgozó lakosságának többen százeleká nincstelen emberfidnek több minzalekát nagybirtoklakok birtokoltádnak egy talpa sem volt, több nlad pedig éppen elterengődött a földjén, ami egy érte el az öt holak és földbirtok 26 ezer hold földött. Nádudvar ezeken a földekezz és legkegyenkat végeztek a eledékek. Virágos birtokos 900 holdkomenciós cseled. Papp Sándor 7258 komenciós birtette meg. Csak a takarításkor aiken munkakerőt, hajnali 2 órátólak. Fekete Gábor földbirtokos rendcsak 3 komenczött. De a berülgoldíni nem megellen, mert Basaörtisztíthetetlen, lak a legkegyentorolt minden tiltpedig nem jutokomenciós cselelen munkájához, szág minden neltoltak kubikos.

Ezt a rendszemeg a földosztásraszi kapott földron. Ezután Nádparasztsága is a telemelkedés, hogy az első után is osztottan udvaron, 400-an földet, de olv leg több dolgozsan 1944-ig fizek a vetelárbor évente 2,4 kellett, hogy azonban nem szvételárban. M másfél hold földget fizetett ki a mégssem tudta kmatokat, úgyg földosztás után nek végleges tudenádudvari ninccán összeestek, is rettentő között éltek, a Dörzsegi Józsefkor a harminceKörösszakálonbikölt, ez idő a tető munka és táplálkozás kövklőt fogvott a ből gyalogosan talicskát. Minc megváltozott a óta.

12 millió forint beruházást kapott Nádudvar az ötéves terv során

A második ötéves tervünk indulása előtt nem árt, ha megvizsgálunk egy községet, hogy mit kapott az ötéves terv során és általában mit kapott eddig a község dolgozó parasztsága a népi demokráciától. Nádudvar a múltban sem volt ki ipari üzemeivel többi községeink közül, sem ma nem kecsekedhetik azzal, hogy az állam különösebb gondot fordított volna rá, sem azzal, hogy nagyobb szabású ipari létesítményei lennének. Nádudvar semmivel sem kapott több beruházást, és semmivel sem élvezett nagyobb gondoskodást, mint a többi hasonló nagyságú község.

Nádudvar fejlődése

A háború pusztításait Nádudvar sem kerülte ki. Hogy milyen veszteségek érték Nádudvart a háborúban, ezt jellemzi az, hogy a ló állomány 80, a szarvasmarha állomány 60, a sertések 75 és a juh állomány 95 százaléka elpusztult a háború során. De a földosztás óta a nádudvariak nemcsak pótolták a veszteségeket, hanem megnövelték az állatállományt.

AZ ÁLLATÁLLOMÁNY FEJLŐDÉSE

Allat	1931	1948	1955
Ló	467	550	550
Szarvasmarha	2721	2104	2856
Sertés	2916	2807	5500
Juh	4253	1025	7500

Tudnunk kell azonban, hogy 1931-ben egész utcasorok voltak Nádudvaron, ahol a családoknak nemhogy tehénük, de még disznójuk sem volt. Az állatállomány csaknem teljes egészében a kulákok és földbirtokosok tulajdonában volt. Ma pedig a nádudvari állatállomány csaknem teljesen a nádudvari dolgozó parasztok birtokában van és alig van már Nádudvaron család, — különösen tsz tag — akinek nincs tehené. Jellemző erre, hogy 1931-ben 2465 sertést vágáltak Nádudvaron, de ebből a dolgozó parasztok alig 600-at. 1954 telén pedig 2638 sertés került levágásra, tehát több mint a Horthy rendszerben bármikor.

Ugyan így példázatként a nádudvari dolgozó parasztság megváltozott életét a házipártisról szóló adatok. A felszabadulás előtt átlagosan 10 évenként mintegy 60 ház épült Nádudvaron. A felszabadulás óta eltelt tíz év óta pedig 322 házat építettek, ebből 262-öt állami segítséggel a nádudvari dolgozó parasztok. Igen nagy fejlődés történt Nádudvaron első ötéves tervünk végrehajtása során.

Nádudvar dolgozó népe, Nádudvar község, több mint 12 millió forint beruházást kapott az ötéves terv során. Ebből a gépállomás erőgépekre, munkagépekre, villamosításra és más dolgokra több mint négy és fél millió forintot. A nádudvari termelőszövetkezetek állami, soha vissza nem térítendő beruházásra több mint három millió forintot, a hátrébb utakra több mint két és fél millió forintot kaptak.

Az ötéves terv során Nádudvaron nagyrészt a külsőségeken közel 6000 méter járda épült. Létesült szülőotthon, idénybölcső, állandó napközi. Az ország egyik legmodernebb és legszebb sporttelepét is Nádudvaron építették fel, több mint 200 ezer forint beruházással. Parkosították Nádudvar főterét és piacteret létesítették. Egyik legnagyobb beruházás Nádudvaron az öntözőlevegő létesítése, amelyre államunk közel másfél millió forintot fordított. Az a 12 millió forint, amit államunk Nádudvaron ruházott be a kulákok és földbirtokosok tulajdonában megváltozott, jobb és kulturáltabb tette Nádudvar dolgozó parasztságának életét. Elmondhatni, hogy nem telik el egyetlen nap sem Nádudvar egyetlen dolgozó parasztságának életében sem anélkül, hogy ne hasznosítaná az ötéves terv nádudvari beruházásainak valamelyikét.

Nádudvar az ötéves terv során 12 millió forint beruházást kapott. Nádudvar egy község a megyében, olyan közeg a sok közül. Nincs olyan eldugott helye a megyének, egyetlen községe sincs, amelyben ötéves tervünk ne volna látható a különféle létesítményekben. Nincs egyetlen lakosa se a megyének, aki ne érezné naponta saját maga mindennapi életében, hogy ötéves tervünk az ő életét is jobbá, szebbé és kulturáltabbá tette.

Határidőre elvégzik az őszi munkát a bakonszegi Új Világ TSZ-ben

Bakonszeg, a földművelő szövetkezet kirokátában, a tanácsháza folyosóján, hangos híradóban az Új Világ TSZ eredményeivel találkozik az ember. A tanácsháza folyosóján az olvasható, hogy Kiss János 1810 forint pénzt és 11 mázsa búzaelőleget kapott. **Serdült Gyula** 1970 forintot és 11 mázsa 80 kiló búzát, idős **Kovács Jenő** 1320 forintot és 7 mázsa 90 kiló búzát kapott előlegként az Új Világ TSZ-ben. Bent a tanácsháza egyik szobájában, ahol elég sokan megfordulnak napközben, a tsz fejlődését, gazdagodását ábrázoló rajz mutatja, mennyi vagyonra volt a tsz-nek 1949-ben, alakuláskor és mennyi van most.

Az üzemi alap meghétszereződött

Megtanulták a tsz tagjai, hogyan kell a nagy gazdasági ügy irányítani, hogy a termelékenység évről évre nagyobb legyen, s ennek eredményeként a közös vagyon és a tagok jövedelme, gazdasági erőssége is felfeléíveljen. A közösségben eltöltött hat év alatt erre való törekvésük eredményteljesen járt. Míg a tsz földterülete két év alatt 1952 őszétől 1954 őszéig a meglévő területnek egynegyed részével, 261 holddal gyarapodott, addig a gondos, megfontolt irányítás és termelés nyomában a tsz üzemi alapja hétszerezésre, az oszthatatlan szövetkezeti alap négy és félszerezésre nőtt. **A közös vagyonnak ilyen nagyfokú gyarapodásával együtt gyarapodott a tag-ság vagyoni helyzete, életszin-vonala.** Ennek bizonyítására elég talán egy-két példa. A tsz-hez tartozó 87 családból 42-nek van rádiója, 72 családnak van tehene. Hízott sertést 1954-ben a tsz-ben minden család vágott, zömében kettőt, a nagyobb családok, mint Horváth Károly, háromat. A tagok munkaelegységére kiosztott részesedésének értéke 1953-ban 17 forint volt, 1954-ben 21 forint, 1955-ben a terméskültségek viszonyaitól végezett számlák szerint 47-50 forint körül lesz.

A következő években tovább fejlődik a közös vagyon értéke és a tagság jövedelme. Nagy tervei vannak a tsz-nek. Földjének nagy része a Berettyó mentén van. Öntözéses gazdálkodást tervez. Már az idén megpróbálkozott öntözéssel. Öt holdon konyhakertészetet létesített, korai, kései zöldségféléket termelt. Nyár végéig 63 000 forintot árult a kertészet terméséből. A tervezett 77 000 forintnál több hasz-

Öntöznék, gyümölcsöst telepítenek

Megkönnyíti a gazdálkodást, hogy ebben az évben tagosították a tsz földjét. 1950 óta nem tagosították Bakonszeg, azóta 181 darabban volt az Új Világ földje és ez bizony nehezítette a nagyobb sikerek elérését. A tagosítással a tsz igénybe vett a Berettyó partján 80 hold földet, azon öntözéses termelést folytat majd. Gazdálkodását még javelményesebbé teszi. 15 holdon gyümölcsöst telepít összel a Köröd dűlőben. Öt hold téli almát, 5 hold nyári almát, 3 hold barackot és 2 hold beszterczi szilvát.

A személyes példamutatás hatása

Bakonszegben érvényesül a személyes példamutatás. A község vezetői a tsz fejlesztését, a párt politikáját szívügyüknékné tekintik. Elsők között lépnek be a tsz-be a tavaszon **Takács Imréné**, a községi tanácselnök felesége és **Kós Mihályné**, a községi pártbizottság titkárnak felesége. Azóta rendszeresen részt vesznek a tsz munkáiban. **Nagy Imre**, a vb. titkár férje kocsis a tsz-ben. **Bojtor Sándorné**, a mezőgazdasági előadó felesége a hónap elején lett tagja a tsz-nek. Többen az új belépők között jómódú középparaszatok. **Gali Balázs** 22 holddal, gazdasági felszereléssel, **Gali Gábor** 9 holddal kérte felvételét. Belépés előtt rendezte első negyed-évi adóját, teljesítette sertésbeadási kötelezettségét. **Megygyesi Gyula** 16 holdast is nemrégiben vette sorába a tsz.

Október 31-re betakarítanak, elvetnek

Hogyan készül az Új Világ az 1956-os gazdasági évre? Naponta 80-82 személy ássa a cukorrépat. Múlt héten szerdán kezdtek a repásást, vasárnap estig 11 vagonnal szállítottak el belőle. A tagok egymással versenyeztek a nyáron, ki termel többet a részére kimért területen. Most a betakarításkor válik el, ki lesz a győztes, ki végzett leglelkesebben munkát. A cukorrépa helyére búzát akar vetni a tsz. Abban tehát, hogy ki ássa fel hamarabb a repát, nem versenyeznek a tagok. Meggyeztek, hogy közös erővel, egymást kisegítve ássák a repát, megkezdve a repaföld egyik végén és assák sorba, ahogy következnek, hogy az egymás mellett lévő földekről minél hamarabb lehorodhassák a szántást, vetést. A letakarított termet viszont már minden tag földjéről külön méri meg, s a többszörösen alapján részesül a tag jutalomban.

Oszti vetése közel négyszáz hold lesz a tsz-nek. A traktorok a talajelőkészítést, vetést, a fogatokat a termsz szállítását végzik. Az őszi árpát is megfírtották, csávázták. Hetfőn megkezdtek a vetést. Most a búza vetőmagot tisztítják, csapják a rizstelepről a vizet, jövő héten kezdik a rizs aratását. **A héten levágják a ken-dert, török a napraforgót, kukoricát, legelőszőr azokon a földelken, ahová őszi kalászos kerül.** A kukoricatörést úgy szervezik meg, hogy már évke óta jól bevált, hogy minden két személy után, aki a kukoricát tör, egy személy vágja a kukoricaszárát. Ahol nappal letörök a kukoricát, ott éjjel elszállítják a szárát és reggel lehet szántani. Úgy számolnak a tsz tagjai és vezetői, hogy október 31-re minden kapást betakarítanak, minden őszi kalászos elvetnek. **J** termést aratnak jövőre,

A múlt

A felszabadulás előtt kibírhatalatlan és elviselhetetlen nyomorban élt Nádudvar szorgalmas dolgozó népe. A falu lakosságának több mint negyven százaléka földnélküli nincstelen ember volt, s a földnek több mint hetven százaléka nagybirtokosok és kulákok birtokolták. 1729 családnak egy talpalatnyi földje sem volt, több mint 1500 család pedig éppen csak hogy eltehető volt a maga kicsinyke földjén, ami egyiküknél sem érte el az öt holdat. 628 kulák és földbirtokos több mint 26 ezer hold földön gazdálkodott Nádudvar határában. Ezek a földek a legnehezebb és legkegyetlenebb munkát végezték a komencios céledek. **Virágos Lajos** földbirtokos 900 hold földjét 8 komencios család művelte be. **Papp Sándor** 725 hold földjét 8 komencios béressel művelte meg. Csak aratáskor, betakarításkor alkalmaztak idegen munkásokat. A cselédek hajnali 2 órától 11-ig dolgoztak. **Fekete Gábor** 270 holdas földbirtokos rengeteg földön csak 3 komencios alkalma volt. De a bérüket ezeknek sem fizette ki rendesen. Zúzódni nem mert senki ez ellen, mert **Basa Gábor** csendőrtiszthelyettes, 40 holdas kulák a legkegyetlenebbül megterhelte minden tiltakozást. Akik pedig nem jutottak hozzá a komencios céledek kegyetlen munkájához, azok az ország minden részét bebaráncgolták kubbikos talicskával. Ezt a rendszert szüntette meg a földosztás. 3242 kisparszi kapott földet Nádudvaron. Ezután Nádudvar dolgozó parasztsága is megindulhatott a felemelkedés útján. Igaz, hogy az első világháború után is osztották földet Nádudvaron, 400-an kaptak ekkor földet, de oly drágán, hogy legtöbb dolgozó paraszt egészen 1944-ig fizette a kamatozat és a vételárát. **Molnár Gábor** masfél hold földért 1380 pengőt fizetett ki a búzában felül és mégsem tudta kifizetni a kamatozatot, úgyhogy csak a földosztás után lett a földjének végleges tulajdonosa.

Nádudvaron a hatalom is kulákok és földbirtokosok kezében volt. **Rásó Lajos** elvtárs emondja, hogy a községi képviselőtestület tagjai szinte kivétel nélkül kulákok és földbirtokosok voltak. **Torma, Ludány, Papp Sándor, Beldi Laszlo, Paulovicsné, Forrai, Kutassy** és hasonlók intézték Nádudvar dolgait.

Nem csoda, ha ilyen körülmények között Nádudvar lakosságának nagyobb része az év 6-8 hónapján át éhezett. Számítatlan esetben előfordult, hogy az éhségtől elgyengült nádudvari nincstelenek az utcán összeestek. De meg azok is rettentő körülmények között éltek, akik dolgoztak. **Dioszegi József** például, amikor a harmincas évek elején Körösszaklón két hétig kubbikolt, ez idő alatt a megerőltelt munka és az elégtelen táplálkozás következtében 12 kilót fogyott és Körösszaklón gyalogosan tolt haza a talicskát. Mindez gyökeresen megváltozott a felszabadulás óta.

A mezőgazdasági szakembereken kívül valószínűleg kevesen vannak Debrecenben olyanok, akik tudják, hogy a Tóthfalussy tér Kossuth utca felőli részén, a „Megyei Minőségvizsgáló Intézet” feliratú házban van az Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet talajlaboratóriuma, ahol talajvizsgálattal, közlők leggyakrabban beteg talajok megvizsgálásával foglalkoznak. Fehér köpenyes vegyszermérnökök, agronomusok, technikusok, rajzoló és laboránsok dolgoznak nap mint nap a különleges rendeltetésű elektromos műszerek, lombikok, üvegek és vegyszerek világában, hogy az állami gazdaságokból, termelőszövetkezetekből beérkező talajmintákat megvizsgálva megállapítsák azok beteg, vagy egészségesek voltak.

Hogyan készül a talajhasznosítási tételkép?

Ebben az intézetben, a fiztántul legnagyobb mezőgazdasági kémiai laboratóriumában Arany Sándor professzor, a mezőgazdasági tudományok doktorának irányításával harmincegyen munkálkodnak a mezőgazdasági (többtermelés) érdekében. A talajminta kis jutásában megérkezik a raktárba. Itt Vadász Ferenc technikus vezetésével megkezdődik az apró részletek az előkészítés, vegyvizsgálatok számára alkalmassá tétel. A talajminta egy részét megőrlik és a lefelvegőt feltöltött dobozokba rakják. Ugyanabban a helyiségben megvizsgálják a talaj vízáteresztő képességét, a mellette lévő szobában pedig 10 atmoszféra nyomással működő talajoldat szűrőberendezés dolgozik, ahol a szög igaz értelmezésével a talajjal kapcsolatos a szikes vegyületeket tartalmazza.

Ezután a talajminta felkerül az első emeleten lévő laboratóriumba. A lépés, amely felvisszik, külsőre olyan, mint a többi házak lépcsője, egy dologban azonban egyedülálló az egész városban. Mégpedig abban, hogy egy lépcső sincs, amelyeken évente 30 000 kilogramm földet felhordanának, s 25 000 kilogrammot visszacipelnének. És a fennmaradó 5000 kilogramm? Eyszerű a felelet: azt megesszik a kísérletek.

„A, vegykonyha” első helyiségében a finomra őrt föld porcellantégelybe kerül, melyben víz hozzáadásával pépszerű anyag munkálják. A talaj kötöttségét — vagyis azt, hogy agyagról, homokról, vagy vályogról van szó — a megmunkálás közben elnyelt víz mennyiségéből következtessen állapítják meg, az intézet vezetője által kidolgozott eljárás szerint. Ezután elektromos úton meghatározzák a talaj sótartalmát, majd szintén

elektromos műszer segítségével a talajminta savanyúsági fokáról győződnék meg. A vizsgálat következő állomásán pedig kimutatják a talajban lévő szódát.

A következő helyiségben az üvegfalakú körülhatárolt vegyülékben a talajoldatot hevítés közben vitriolos főzésnek vetik alá, így határozzák meg a talaj összintrogéntartalmát. Odább különböző vegyi eljárásokkal a kálium és a foszfor mennyiségéről győződnék meg. Az utóbbi meghatározása például szinkálával történik. E vizsgálatok természetesen csak a legegyszerűségeket, melyeket minden talajminta elvégeznek. Van azonban olyan különleges eset is, amikor húsféle kísérlet szükséges a teljes eredmény eléréséhez.

A vizsgálatnak

szintén bonyolult módja van. A talajlaboratóriumban tudniillik az öntözéses termeléshez szükséges öntözővízek minőségét is rendszeresen vizsgálják. Mithozzá igen eredményesen. A vegyszert elvtársak joggal büszkének arra, hogy három évvel ezelőtt nem véletlenül, hanem pontosan az ő vizsgálat munkájuk eredményeképpen született rizsből országos rekordtermés Hajdúnánáson.

Mikor aztán a talajminta vizsgálati körülmények a végére ér, akkor következik a rész eredmények összegzése, melyet az intézet igazgatójának irányításával, az úgynevezett „vezerkar” tagjai végeznek: **D. Tóth Ilona** főmérnök, **Moór Arturmé** mérnök, **Galgóczi Miklós** és **Fráter Jenő** főmérnökök. A különböző vizsgálatok eredményeiből levonják a következtetéseket, s ezek alapján megfogalmazzák javaslatukat, hasznos tanácsaikat, melyek az illető terület terméseredményeinek fokozását szolgálják.

Ha például valamely szövetkezet azzal a céllal küldte a laboratóriumba talajmintát, hogy a vizsgálatok eredményei nyomán szikes talajuk megjavítására kapjanak hasznos tanácsokat, akkor a talajlaboratórium munkatársai elkészítik a tsz számára a talajjavítási tételképet. E tételképről pontosan leolvasható, hogy a szövetkezet területén hol beteg a talaj, milyen a betegsége és a megbetegedés milyen stádiumában van. Ugyanakkor részletesen megtalálható hozzá a magyarázat is, hogy a kórosodást mivel és hogyan lehet eltüntetni a terület talajból. Ilyen talajjavítási tételképet állami gazdaságok, tsz-ek és mind azok részére készítenek, akik talajukat javítani akarják.

Itt készítenek talajvizsgálatok alapján az üzemi talajtételképeket, melyek egyik része az úgynevezett talajhasznosítási tételkép. Ezeknek tartalma arra ad magyarázatot, hogy melyik táblán a föld milyenségtől függően melyik növényfajta lehet a legeredményesebben termelni. A talajhasznosítási tételkép nagy segítséget nyújt az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek vezetőinek a vetési sorrend megállapításában.

Az elmondottak csak részben érintik azt a nagy munkát, mely az Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet (OMMI) debreceni talajlaboratóriumában folyik. Eredményeik, új-ú módszereik híre az országhatárokon túlra is eljutott, s nem egy esetben érdeklődtek már külföldön kitűnően megszerkesztett üzemi talajtételképek iránt. Ilyen minőségű munkát végző intézet joggal megérdemelné, hogy a jelenlegi korszerűtlen, sőt egészségtelen épületből felújított, különleges követelményeinek megfelelő helyiségbe kerüljön.

VARGA BENEDEK

As országban hat talajlaboratóriuma van. A debrecenihez Hajdú-Bihar megyén kívül Szabolcs-Szatmár is hozzátartozik, működési területe tehát közel 2 millió hold

Párt és pártépítés

Felvilágosító, nevelő munka a polgári járásban

Központi Vezetőségünk

1954. februári határozata megállapítja: „... egész pártmunkánk legfontosabb feladata a párt és tömegek kapcsolatának megerősítése érdekében... a politikai tömegmunka kiszélesítése és magasabb színvonalra való emelése.”

Pártunk vezetésével az elmúlt 10 év alatt nagy utat tettünk meg. Ez az út győzelmek sorozatán át vezet, amelyek jólétünk, kulturális életünk biztos emelkedését jelentik, melyek hatására egyre szorosabbá válik népi demokráciánk alapja, a munkások és parasztok megbonthatatlan szövetsége.

Mindezekben a győzelmekben a tömegek között végzett felvilágosító és nevelőmunkának komoly, jelentékeny szerepe van.

Eredményeink további növelésében feltehetően szükséges, hogy a felvilágosító, nevelő munkát tovább fokozzuk. Megértésünk minden becsülettel dolgozó pártunk politikáját, érveket, tényeket, tehát a legteljesebb meggyőzővel bizonyítsuk be, hogy a pártunk politikája a dolgozó nép további felemelkedésének biztos útja.

A nevelőmunka magasabb színvonalúvá tételére a járási párt-vg. az alapvető lenini tanítás alapján törekszik. Lenin azt mondja: „Felhívni — a szónak nem általános, hanem konkrét értelmében — csak a cselekvés színhelyén lehet, csakis az hívhat fel, aki rögtön maga is elindul.”

A járási párt vb

A járási párt-vg. tagjai és a tömegszervezetek, a hivatalok vezetői, munkatársai a közegészségben, a termelőszövetkezetben irányítják, szervezik a nevelőmunkát. A népművelőkkel együtt részt vesznek a tömegek közötti felvilágosító munkában, tanítják, lelkesítik őket. A funkcionáriusok tömegek közötti munkája elősegíti, hogy egyre jobban megismerjük a tömegek hangulatát, véleményét és eredményesebben tudjuk irányítani a politikai munkát. A népművelők s a dolgozók is elvárják, hogy megbeszélésekkel, felvilágosítókkal, segítsük a felmerült kérdések tisztázását.

A Központi Vezetőség márciusi és júniusi határozata után a falu kettős, de egységes feladatának — a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése, a magasabb természetesség elérése — megvalósítására irányítottuk pártszervezeteink, népművelőink figyelmét.

A pártszervezetek vezetői léleken, taggyűléseken, népművelő megbeszéléseken megvitatták a határozatokkal kapcsolatos feladatokat. Ezeket a megbeszéléseken ott voltak a járási párt-vg. tagjai, munkatársai és segítők a helyes vélemény kialakulását, megmagyarázták a határozatok jelentőségét.

Sikerült elérni, hogy a járási pártszervezeteink nagy többségében megértették, hogy előrehaladásunk szempontjából mit jelent a tsz-ek megerősítése, számszerű fejlesztése, a természetesség fokozottabb növelése. Elvtársaink nagy lendülettel láttak hozzá ehhez a munkához. Ennek eredményeként elértük, hogy a járásban a tavaszi növényápolási munkákat becsülettel elvégezték, s a kapások a megfelelő gondozás folytán most szép termésreményt ígérnek. Kalászosokból is jóval túlszárnyaltuk a tavalyi átlagtermést. Különösen szép eredményeket értek el termelőszövetkezeteink, ahol a gépi munka segítségével jóval túlszárnyalták az egyének természetességét.

A szövetkezeti fejlesztésben is, mint mindenben, alapvető a kommunizmus példamutatása. Az utóbbi időben látva a kezdeti lépések gyengeségeit, elsősorban a megkülönböztető párttagok nevelésével foglalkozunk és igyekszünk elérni, hogy a termelőszövetkezetbe való belépést pártkötelességnek érezzék.

Az eredmény az, hogy egyre több párttagunk választja a közös utat és azóta egyre inkább felfelé ívelő a fejlődés.

dult meg. Egyre nő azoknak az egyéni dolgozó parasztoknak a száma, akik a termelőszövetkezeti útra lépnek. A polgári járásban az elmúlt héten is 87 család 77 taggal, s több mint 300 kat. hold földdel lépett a biztos jövőt jelentő nagyzemmi gazdálkodás útjára.

A járási párt-vg. a júniusi határozat óta rendszeresen értékeli a nevelőmunka eredményeit, hiányosságait, megbeszéli a feladatokat és oda irányítja az erőt, ahol arra a legnagyobb szükség van. Ezeket a megbeszéléseken részt vesznek a tömegszervezetek járási vezetői is, s így azokat a feladatokat, amelyeket a végrehajtó bizottság a munka eredményesebbé tétele érdekében megszab, megismerik és szervezeteiket megfelelően tudják irányítani. A tömegszervezeteket csakis így tudjuk megfelelőképpen bevonnani a párt politikáját népszerűsítő nevelőmunkába. Azonban azt is el kell érni, hogy a felvilágosító munkában egyre inkább részt vegyenek pártunkon kívüli dolgozók is.

Megbeszéléseink — a párt-vezetőknek is — egyre inkább a feladatok végrehajtásának módszerét igyekeznek kialakítani. A végrehajtás módszereinek megvitatása elősegíti, hogy a pártszervezetek vezetői mindinkább gazdáivá váljanak saját területük politikai munkájában.

Egyre többen látják helyesen, hogy legfontosabb tennivalónk a magasabb természetesség elérése, a tsz-ek fejlesztése meggyőző agilitáción alapul. Jól végzik ezt a munkát Tiszacsegén, Görbeházán és többé-kevésbé Polgáron is. Ezeket a helyeken a népművelők összehasonlítják a tsz tagok jövedelmét az egyéni dolgozó parasztokeval, ismerik a gépesítés jelentőségét, őszintén feltárják a tsz-ben még meglévő fogyatékoságokat is. E községekben rendszeresen beszámoltatják a népművelőket, és útbaigazítást adnak számukra.

Néhány helyen azonban — sajnos — befelé fordulás tapasztalható még mindig. Ha nyíltan nem is mondják pl. az egyik Petőfi Tsz tagjai, úgy gondolkoznak, „elég vagyunk mi és az új tagok csak bajt hozhatnak a nyakunkra”. Nem is igyekeznek nevelőmunkát végezni az egyéni dolgozók felé. Ez az álláspont árt a szövetkezeti mozgalom szélesítésének. A járási párt-vg. igen keményen küzd az ilyen nézetek ellen. Állandóan magyarázzuk az elvtársainknak, hogy az ő boldogságukat is előreviszi, ha minél többen választják közösségükben a nagyzemmi gazdálkodás útját.

Járárszervezetekben folyó munka azt bizonyítja, hogy legjobban ott megy a termelőszövetkezeti mozgalom szélesítése, ahol maguk a tsz-ben lévő kommunizmus és pártkövetelmények állanak a fejlesztés élvonalában. Ott, ahol az elvtársak közömbös magatartást tanúsítanak, elhallgatják eredményeiket — mint Ujmagritán, s Tiszagyulaházán teszik — nem lehet előrehaladásról beszélni. Arra törekszünk, hogy ezeket az elvtársakat megnyerjük ennek a harcnak.

A szövetkezeti fejlesztésben is, mint mindenben, alapvető a kommunizmus példamutatása. Az utóbbi időben látva a kezdeti lépések gyengeségeit, elsősorban a megkülönböztető párttagok nevelésével foglalkozunk és igyekszünk elérni, hogy a termelőszövetkezetbe való belépést pártkötelességnek érezzék.

Az eredmény az, hogy egyre több párttagunk választja a közös utat és azóta egyre inkább felfelé ívelő a fejlődés.

Pártszervezeteink, népművelőink felvilágosító munkájának — s ez a JB. munkájában is bizonyos mértékben megmutatkozik — igen komoly fogyatékosága, hogy sok esetben csak egy kérdést ragad ki és nem mozgósít az előtűnő álló feladatok egészének megvalósítására. Ezt mutatja az is, hogy amikor a termelőszövetkezetek fejlesztését állítottuk legfontosabb feladatunkként, szinte elmaradt az állam iránti kötelezettségek teljesítésére való mozgósítás. Elsősorban ennek tudható be az, hogy a kedvező adottságok ellenére is járásunk a megye járásai közül 4. helyre került a nyári gabonabegyűjtés versenyében.

Sokan nehezen értik meg, hogy nincs semmiféle „titka” annak, hogy egyszerre „több úron játszunk”, az az egy időben több feladatot hajtsunk eredményesen végre. Sokféle úton-módon kell eljuttunk a dolgozók különböző rétegeihez, s nevelőmunkánkban pártunk egész politikáját csorbítatlanul a dolgozók elé kell tárni. A dolgozók megértését politikai helyességét, és küzdenek is célkitűzéseinkért.

Helytelen tehát az is, ami esetenként járásunkban megtörténik: a népszerűtlenné válik, vagy nehezebbé mutató feladatok előtti megtorpanás. Az ellenség éppen ezeket a lehetőségeket igyekszik kihasználni és pártunk, kormányunk ellen fordítani a dolgozókat. Igen tanulságos volt valamennyiünk számára a nyári betakarítás idején a hordásnál lévő huzavona. Az ellenség igyekezett elidegeníteni a dolgozókat a közös szék gondolatától. A régi megszokottság miatt ez talajra is talált a dolgozó parasztság körében. Amikor a hordás kezdetén ellenállás volt észlelhető, több helyen, mint Polgáron, Újtitkoson visszavonult elvtársaink azzal, hogy „ez igen kényes kérdés”.

A cséplés végefelé derült ki, hogy a kulákok, miközben a dolgozókat a várakozásra ösztönözték, maguk behordták elcsépeltek, tehát azt akarták elérni, hogy a dolgozó parasztságnak mennél nagyobb számú veszteséggel takarítsák be a radáság munkájuk gyümölcsét. Ezt az esetet népművelőink igen jól felhasználhatják — s többen fel is használják — arra, hogy az ellenség igazi arcát megmutassa a dolgozóknak.

E hibák ellenére ma már több helyen kezd a felvilágosító munka a népművelők mindennapi tevékenységévé, szívélyűvé válni. Nem várnak elvtársaink arra, hogy majd a pártszervezet „kiküldi” őket népművelő munkára, hanem amikor arra módot találnak, eszmészerűen folytatnak a dolgozókkal. Ez a helyes. Erre kell minden pártszervezetnek tömegszervezeteinek tagjait, munkásait. Ez lehet csak a biztosíték arra, hogy az elért eredményeket tovább vigyűk és növeljük a dolgozó pártunk iránti bizalmát. Ezzel növeljük pártunk erejét.

Sztálin elvtárs monddta: A kommunizmus azért erősek, mert kapcsolatban tartanak anyjukkal: a tömegekkel, amelyek szülték, nevelték és táplálták őket. És mindaddig, amíg kapcsolatban tartanak anyjukkal: a néppel, minden esélyük megvan arra, hogy legyőzhetetlenek maradjanak.

Ezeket a szavakat igyekszünk felvilágosító, nevelő munkánkban elmélyíteni, mert ennek alapján tudjuk pártunk III. kongresszusa legfőbb célkitűzését, a falu szocialista átszervezését előrevinni.

Bélay Árpád járási első titkár.

GONDOLATOK A VERSRŐL, A SZAVALÁSRÓL

Ajánljuk sorainkat a DISZ fiataljainak, kultúr-munkásainak, mindazoknak, kik a 100 éve halott Vörösmarty Mihály tiszteletére rendezendő szavalo-versenyen indulni akarnak.

Népünk szemünk előtt népműértő, művelő olvasó népműértő, művelő olvasó néptől s nem egyszerre történik. Tudatos nevelés, szívós harc eredményezi. E nevelésnek egyik jó eszköze a helyesen értelmezett, a művészi tolmácsolás vers. Miért jó nevelő a vers? Művészi nyelven tanít, a megfogalmazás élteti a mondanivalót.

Ma valóban „a költő műve minden emberé”. Sohasem olvastak hazánknak annyian, mint ma. Sohasem szavaltak annyit, mint napjainkban. Alig van értekezés, előadás, évforduló, hol költőink ne szólalnának meg. Ez a gyakorlati ság már önmagában is értékes, örvendetes. Bizonyossága an-

Káros és romboló a rossz szaválás

Milyen káros következménye lehet a rossz versmondásnak? Elsősorban eszmei, másodsorban pedig művészi téren mutatkozik meg hatása. A rosszul tolmácsolt vers elveszíti eszmei hatását, nem ragadja meg a hallgatókat lelkét. A helytelenül értelmezett versmondás szinte bezárja a hallgatók minden érzékcsatornáját, sőt nem egyszer fizikai fájdalmat is okoz. Ilyen esetben a vers eszmei mondanivalója nem melegíti fel a hallgatók szívét és agyát, nem készít fel az állásfoglalásra. Művészi tekintetben is káros, romboló a rossz szaválás. Elszűkíti a vers nyelvi szépségét, zenéjét, esztétikai örömet, élvezetet nem nyújt. Az ilyen előadás tudatlanul is akadályozza a költő mondanivalóját eljusson a hallgatókhoz.

Mi az oka a rossz szaválásnak a legtöbb esetben? A szaváló nevelésének a hiánya. Egy példával igyekszem ezt megerősíteni. A zenész a kezdő művész kottát kap, ebből gyakorlati heteken keresztül, előadsmódját állandóan ellenőrizheti a kotta segítségével. Szereplése után a szakértőktől szóban is, írásban is értékelő kritikát kap. Megtudhatja, hogyan sikerült az előadás, mi volt benne a hi-

A szaváló életre kelti a verset

A szaválás, a versmondás a megélelt, a közvetítő, a beszélő művészet egyik faja. Művésze a szaváló, aki a költő alkotását a hallgatókhoz közvetíti. A szaválásnak a színjátszással való összehasonlítását meg kell érteni. A szaváló elentetéses jellegű. A szaváló hősét jeleníti meg, a szaváló feladata pedig a szöveg megéleltetésére. A szaváló mozgathat a színpadon, sok minőségű segítheti művészi munkájában, a színpadot kezdve a többi színészig. A szaváló egyetlen művészi eszköze a hang, ezt segítheti a tagjelzés és az arcjelzés. Ezért nevezhetjük a versmondást az előadóművészet egyik legnehezebbjének.

Életre kell kelteni! Mi tehát röviden a szaválás? A vers feltámasztása papírsírából. Kosztolányi Dezso írta meg valahol, hogy az emberiség a középkorig csak hangosan olvasott, később a kolostorokban tanulták meg a szemmel való néma olvasást. A szaválás célja tehát elvettetni a költő mondanivalóját a hallgatók, hogy halkan, forogóan, Ebben a vonatkozásban is igaz: a jól közvetített művészi szó — tett. A művészi szó minden érzékcsatornába hat, nemcsak tanít, hanem gyönyörködtet is. Egyszerre létezik értelmi és érzelmi nevelés.

Mi jellemzi a szaválót? Legfontosabb feladata alázatosan és tudatosan megérteni a költő mondanivalóját és hangját. E feladat már jelzi a vers és a szaváló kapcsolatát. Nagyon fontos, és nem lehet elég sokszor hangsúlyozni, a szaváló vállalnia kell a verset tartalmában és formájában is. Mit jelent ez a vállalás? Röviden annyit, hogy a vers mondanivalója meggyőződéssé, a vers formai elemeit pedig művészzé válnak. Ha ez a vállalás nem történik meg, ha az az egység nincs meg, akkor művészi teljesítmény lehetet-

len. A szaválóknak hangban is egyeznie kell a verssel. Ha nagyon erős a hangja, akkor elnyomja a verset, ha szürke, akkor pedig jelentéktelenné teszi a költő alkotását. (A hang természetesen egyéniség is lehet.) A vers és a szaváló tartalmi és formai ellentéte szűli a két kerülendő szaválóstílust, a kiabáló és az oktatóstílust. Az elsővel, a kiabálóval még ma is elég gyakran találkozunk. A szaváló végigkiabálja a verset, akár igényli a költő, akár nem, az „izlésellen” halgatóság pedig megállapítja elismerően, „de jó hangja volt, milyen jól elmondta”. E szónokias, színpad-

A költő alázatos, tiszta tolmácsa

adás hangjának erejét és színeit a vers tartalma és formája szabja meg. A hangerő változását a mondanivaló fokozása, a hangsúlyt pedig a mondatok (ritikán: egyes szavak) jelentése és hangalakja szabja. Az egyes szavak külön színezése hiba, szétválasztja a vers egyéjét.

Ha alázatos és tiszta tolmács a költőnek, akkor helyet, de általa elvezíti a vers a maga munkáját. A vers művészi, érzéletes, szemléletes nyelve belevés a mondanivalóba a hallgatók szívébe, agyába. A szaválóknak csak vezetőnek, drótnak kell lennie, hogy elvegye az áramforrás áramát, költőink mondanivalóját a felvevő készülékekig, az emberi lelkekig. A jó szaváló mindig hidat épít, lélektől lélekig.

Népünk művészi nevelése kultúrforradalmunk egyik legszébb feladata. Fogadjuk és állítsuk e nevelés szolgálatába a legkönnyebben hozzáférhető művészetet, a szaválást. Ezt kéri tőlünk pártunk és kormányunk, ezt várja tőlünk műveltségre, szépségre éhes dolgozó népünk, s erre emelkedni kezdenek Vörösmarty Mihály metakál ejténél a hangstílynak egy mondatzakaszi, nem egyszer egy egész mondatot kell átölelnie. Az elő-

dias szaválás elentéte az oktató, dialektikus stílus. Ez prózának tekint a verset, s szentelendő, belső átélés nélkül tolmácsolja még akkor is, ha a vers a hazaszeretet meletét árasztja, vagy az ellenség győzelmére nevel. (E stílust terjeszti nem egy esetben a rádió is, oka: a szaváló nem ismeri a verset, a verset, talán szereplésekor olvasta el harmadszor.)

Hogyan dolgozzuk fel a verset? Kezdő szaválóknak be kell kottázni. Mit jelent ez? Az egész verset szinte soronként el kell látni magyarázatokkal. Meg kell értetnünk a vers minden tartalmi és formai elemét. A vers tartalma a téma és az eszmei mondanivaló, a formáját pedig a szerkezet, a jellemzőmód és a nyelv jelenti. A művészi alkotásban minden formai elem a tartalom teljes megértését szolgálja. Csak a tartalom forma tekinthető művészi alkotásnak.

Állapítsuk meg, mikor írta a költő a verset. Tiszta keletkezésének körülményeit, helyezük bele a költő életébe, fejlődésébe! A keletkezés körülményei, az érzelmi háttér sok tekintetben megmagyarázza a vers tartalmát.

Állapítsuk meg a vers témáját! Figyeljük meg, honnan vette a költő a vers témáját, s milyen környezetbe ágyazta bele a feldolgozást. Ez után meg kell állapítanunk a vers eszmei mondanivalóját, vagyis azt, mit akar elérni a költő a versével, milyen célok érdekében akar mozgósítani. Ez eszmei mondanivaló legfőbb, szór szoros kapcsolatban van a vers témájával. Az eszmei mondanivaló megkeresése, a vers szerkezetében való felismerése nagyon fontos, e nélkül nem szabad hozzákendzeni a vers megvalósításához.

A téma és az eszmei mondanivaló „keresése” közben már találkozunk a vers szerkezetével is. Minden versben fontos szerepe van a szerkezetnek. Ezzel is kiemel, ezzel is hangsúlyozza a költő. A vers váza lehet értelem vagy érzelmi. Lírai versben a kettő edestestvér. Értelmezni kell a vers nyelvét, milyen nyelvi eszközökkel fejezi ki gondolatait a költő, mi jellemző a költő stílusára, a költői képek, a hasonlatok, az ígek vagy a főnevek. Meg kell állapítanunk a verselés formáját is! De soha se feledjük: az időmértékes versnek is van hangsúlyos olvasata. A vers ritmusát nem szabad az időmértékhez szabnunk.

A tartalmi és a formai értelmezés után kezdhethünk csak a vers megvalósításához. Soha sem eredményes a gyors ütemű tanulás. Az a jó és kiadványos, ha lassú ütemben sajátítjuk el a vers szövegét, így jobban és mélyebben gyökörölközünk. Fejlesztés gyökörölközés: a verset az előadás előtt két héttel már hiba nélkül tudni kell.

A szaváló életre kelti a verset

A szaválóknak hangban is egyeznie kell a verssel. Ha nagyon erős a hangja, akkor elnyomja a verset, ha szürke, akkor pedig jelentéktelenné teszi a költő alkotását. (A hang természetesen egyéniség is lehet.) A vers és a szaváló tartalmi és formai ellentéte szűli a két kerülendő szaválóstílust, a kiabáló és az oktatóstílust. Az elsővel, a kiabálóval még ma is elég gyakran találkozunk. A szaváló végigkiabálja a verset, akár igényli a költő, akár nem, az „izlésellen” halgatóság pedig megállapítja elismerően, „de jó hangja volt, milyen jól elmondta”. E szónokias, színpad-

adás hangjának erejét és színeit a vers tartalma és formája szabja meg. A hangerő változását a mondanivaló fokozása, a hangsúlyt pedig a mondatok (ritikán: egyes szavak) jelentése és hangalakja szabja. Az egyes szavak külön színezése hiba, szétválasztja a vers egyéjét.

Ha alázatos és tiszta tolmács a költőnek, akkor helyet, de általa elvezíti a vers a maga munkáját. A vers művészi, érzéletes, szemléletes nyelve belevés a mondanivalóba a hallgatók szívébe, agyába. A szaválóknak csak vezetőnek, drótnak kell lennie, hogy elvegye az áramforrás áramát, költőink mondanivalóját a felvevő készülékekig, az emberi lelkekig. A jó szaváló mindig hidat épít, lélektől lélekig.

Nagy János

NOVEMBER

Mindjobban sz nagy jelentőség amelyet a kefény tak el: az éves előtti teljesítés szocialista mű szolították meg meit. Alig múltik

Gordüocet

Ha a n

Ez évben bizo termelési győzei kedhetlek a Gó gyár dolgozó. A gátló okokat a során felkutatá kezdeteken me dolgozókkal. Eze lesi értekezletekés javaslat, technika fejlesztés kedényesen gíteni az adóssa sét. A gyár dolgozó elhatározta, dülettel indulna

Az utóbbi idő tes módon javul sönök a nemzet dományos és kul csolatok. Népök bekeszerelő megfelelően a Mányos akadém megtesz annak, hogy minél több dos magyarorszá több magyar ku utazását, látogat talateserjét és útját tegye lehet many nem fejle ményök, nézetek cserélete nélkül.

A Debreceni nyi Egyetem is csolatát külföld és intézetekkel, ban debreceni szorok jártak V rízbán. A leg nap folyamán külföldi tudós la Orvostudományi egy szovjet, egy osztrák.

Koszt

szovjet pr

Hacsak utó vics Kostó fesszor már rég magyar életünk manyok nevelő Szovjetunió Akadémiajának örmény SZSZK Akadémiajának igen széleskörű fejt ki. Kostó professzor az a hasonlító életm oldalú tudós. M nem első ízben vely résztvevett a kan — köztük — megismerke Magyar Tudom mia meghívásán eljött hazánkban tanfolyamot v idegrendszer élettana” című dapestben több é ben ismertette számolt be kut be volt „tábl napja, mégis magának arra, ceni Élettani I totagssa.

Szeptember Debrecenbe. A mikus vezetése tani Intézetben az egyes kísérle ztben folyó izomléttani és vödéssel foglal rök egyaránt é leszkőrű eszme ki a vendégpr itteni kutatók is ismerésel nyi tézet munká eredményekről, szellemről. S e rőt látott kísé ről, műszereki mondotta „A vostudományi lyal az élen az emberi lélek mérnökei, a szavak szobrászai is.

Nagy János

NOVEMBER 7 MÉLTÓ MEGÜNNEPLÉSÉÉRT

Mindjobbban szélesedik az a nagy jelentőségű mozgalom, amelyet a kefégyáriak indítottak el: az éves terv határidő előtti teljesítése érdekében szocialista munkaversenyre szólították meg a nagy ipari üzemeket. Alig múlik el nap, hogy

újabb üzemek ne jelentenek be csatlakozásukat a nemes vetélkedéshez. Szombaton a Gördülőcsapágygyár és a Debreceni BELSPED V. dolgozói közölték szerkesztőségünkkel, hogy harcba indulnak november 7-ig esedékes tervük teljesítéséért.

gördülőcsapágygyáriak. Többek között például a közszerű üzemben a golyópálya-köszörűkön bevezetik a tapintóval történő mérést és megmunkálást, ami lényegesen javítja a munka minőségét. A belső anyagmozgatás és közlekedés javítása érdekében a gyár belső fűtővonalait lebetonozták. Tovább segítik az üzem

által patronált termelőszövetkezeteket: az ondódi Szikrát és a Hunyadiat. A gyár valamennyi dolgozója — idősebbek és fiatalok egyaránt — nagy lelkesedéssel vesz részt a versenyben. Hogy eredményeikkel visszazerezzék a Gördülőcsapágygyár jó hírnevét.

Gördülőcsapágygyár

Harom száztalékkal emelik a munka termelékenységét

Ez évben bizony nem sok termelési győzelemmel dícselkedhetek a Gördülőcsapágygyár dolgozói. A tervteljesítést gátoló okokat az elmúlt hetek során fejtették ki, kiküszöbölésük módját termelési értekezleteken megbeszéltek a dolgozókkal. Ezekben a termelési értekezleteken számos értékes javaslat született a technika fejlesztésére, amelyek lényegesen elő tudják segíteni az adósságuk törlesztését. A gyár dolgozói és vezetői elhatározták, hogy új lendülettel indulnak neki a no-

vember 7-i versenyszakaszának.

Vállalták, hogy november 7-ig esedékes tervüket 5 százalékkal túlteljesítik. A gyártmányok önköltségét a tervezetthez viszonyítva 0,5 százalékkal csökkentik. A technika jelentős továbbfejlesztésével, több újítás bevezetésével és jó műszaki szervezéssel a tervezetthez viszonyítva 3 százalékkal növelik az egy munkásra jutó termelési értéket. Számos új munkamódszer és újítás bevezetésére tettek versenyvállalásukban ígéretet a

BELSPED

„Övd az árut“ mozgalmat tovább szélesítik

A Debreceni Belföldi Szállítványozási Vállalat dolgozói és vezetői is megtárgyalták a Kefegyár felhívását és úgy döntöttek, hogy csatlakoznak hozzá.

Vállalták, hogy november 7-ig esedékes forgalmi tervüket 5 százalékkal túlteljesítik. Ugyanezen időszakra jutó súlymozgatási tervüket pedig 3 százalékkal szárnyalják túl. Árutonakilométer tervüket ugyancsak 3 százalékkal akarják túlteljesíteni. Az anyagok

— különösen a haszonanyagok — még egyszerűbb, gondosabb felhasználásával az előírt anyagnormákhoz viszonyítva 0,5 százalékos megtakarítást érnek el. A tervezett önköltséget a szállítás jobb szervezésével 3 százalékkal csökkentik. Nagy elhatározásuk e segítség érdekében még tovább fejlesztik, szélesítik az „Övd az árut“ mozgalmat, ami sok megtakarítást jelent nemcsak a vállalatnak, hanem egész népgazdaságunknak is.

KÜLFÖLDI TUDÓSOK LÁTOGATÁSA AZ ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEMEN

Az utóbbi időben örvendés módján javulnak és erősödnek a nemzetek közti tudományos és kulturális kapcsolatok. Népkoztársaságunk bekezdő politikájának megfelelően a Magyar Tudományos Akadémia mindent megtesz annak érdekében, hogy minél több külföldi tudós magyarországi és minél több magyar kutató külföldi utazását, látogatását, tapasztalatcseréjét és tanulmányútját tegye lehetővé. A tudomány nem fejlődhet a vélemények, nézetek harca és kiélezése nélkül.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem is fejlesztési kapcsolatait külföldi tudósokkal és intézetekkel. A közelmúltban debreceni orvosprofesszorok jártak Varsóban, Párizsban. A legutóbbi néhány nap folyamán pedig három külföldi tudós látogatott el az Orvostudományi Egyetemre: egy szovjet, egy angol és egy osztrák.

Kostojanc szovjet professzor

Hacsatui Szergejevics Kostojanc professzor már régi ismerőse a magyar életnek és rokontudományok művelőinek. Mint a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező és az önmény SZSZK Tudományos Akadémiájának rendes tagja, igen széleskörű tevékenységet fejt ki. Kostojanc moszkvai professzor az élettan, összehasonlító élettan és biokémia minden ágában jártas sokoldalú tudós. Magyarországon nem első ízben jár már. Tavaly részt vett az élettan tanácskozásán. Akkor már sokan — köztük debreceniek is — megismerkedtek vele. A Magyar Tudományos Akadémia meghívására e nyáron is eljött hazánkba. Tihanyban tanulmányút vezetett „Az idegrendszer összehasonlító életana“ címmel, majd Budapestben több előadást tartott, ismertette munkásságát, s számolt be kutatásairól. Igen be volt „táblázva“ minden napja, mégis időt szakított magának arra, hogy a Debreceni Élettani Intézetet meglátogassa.

Szeptember 12-én érkezett Debrecenbe. A Went akadémikus vezetése alatt álló Élettani Intézetben megtekintette az egyes kísérleteket. Az intézetben folyó vérkeringési-izomelettani és ingerület-átviteli vizsgálatairól tárgykörök egyaránt érdekelték. Széleskörű eszmecsere fejlődött ki a vendégprofesszor és az itteni kutatók között. Nagy elismeréssel nyilatkozott az intézet munkájáról, az elért eredményekről, a jó kollektív szellemről. S egyes általa először látott kísérleti eszközökről, műszerekről. Mint ahogy mondomta „A Debreceni Orvostudományi Egyetem Élettani Intézetében a klasszikus élettan egyik fellegvárát ismerem meg.“ Nagy elismerés ez, hiszen az élenjáró szovjet

élettan tudomány egyik kitűnősége szájából hangzott el. Nagy tudós, amelletl végtelen szerény és közvetlen. Igazi tudós típus. Barátsága és elismerése abban is megnyilvánult, hogy Kostojanc professzor moszkvai intézete a Debreceni Élettani Intézetet egy érdekes élettan téma közös kidolgozását határozta el.

Pollock angol bakteriológus

A másik vendég Angliából érkezett: M. R. Pollock bakteriológus. Neve általános elismert a penicillin- és enzimműködésekre vonatkozó munkái révén. Budapestet nem először látta. Beszélő többek között mutáció problémájáról, amely nagyon vitatott kérdés. Álláspontja lényegesen eltér a Liszenko iskola nézeteitől — amely a Szovjetunióban általános elfogadott.

Debrecenben meglátogatta a Gyógyszertani és Biokémiai Intézetet. Az angliai és franciaországi kutatásokról és kísérletekről is meglehetősen közvetlen formában kaptak

tájékoztatókat kutatóink. Pollock dr. igen nagyra értékelte némelyik intézetvezetőnkét, az általuk végzett tudományos munka eredményeit. Büszkén mutatták meg az angol vendégnek kutatóink az ötéves terv létesítményeit, beruházásait. Megemlítette Pollock dr. a nemzetközi tudományos élettel való sokoldalú kapcsolatainak hiányosságait. Az ő látogatása is, mely hasznos és gyümölcsöző volt, hozzájárult a hiányosságok megszüntetéséhez.

Otto Hoffmann Ostenhof osztrák tudós

A harmadik vendég a szomszédos semleges Ausztriából érkezett. Magas, fekete hajú, 40 év körüli férfi: Dr. Otto Hoffmann Ostenhof, a bécsi egyetem docense. Egy nagy komplex kémiai intézetben dolgozik a bécsi tudományegyetemen, melynek van egy vezető professzora és tíz docense. Ő a szerves- és enzimkémia részlegnek az vezetője. Sok országot bejárt már, Moszkvától New-Yorkig, számos kutatóintézetben megfor-

dult. Öt nyelven beszél. Hat év munkájával készült tudományos munkája komoly érték.

Debrecenben az Orvostudományi Intézet Gyógyszertani és Biokémiai Intézetében tett látogatást. A Biokémiai Intézetben Tankó professzorral folytatott hosszabb eszmecsere. Megismerkedett az intézetben folyó tudományi munkával. A magyar biokémiai tudományt igen magas színvonalon állónak találja. Jellemző, hogy Ausztriában e tárgynak még külön tanszéke sincs.

Meg nem bocsátható felelőtlenség

Galambos Lajosné 8 gyermekes özvegyasszony lakása Hajdúböszörményben a tanya 57. szám alatt van. Milyen épület az, amiben lakik? A szobán nincsen ablak, az ajtók elnyúva kilincs nélkül, a most konyhának használt rész szintén málo vakolatú és teljesen betonos. Persze ez csak az egyik rész. Mert a ház utcai fele jelenleg lakhatatlan, így Galambosék ird és mond kilencen egy háromszor háromméteres szobában húzódnak meg.

A sok nehézséget és nélkülözést megért özvegyasszony, már régóta kéri a Hajdúböszörményi Községgazdálkodási Vállalatot (mivel a ház állami tulajdonban van), hogy lakását hozzák rendbe. Ide-otthon két éve húzódik már az ügy, de még most sincs végleges döntés. Ígéretben és aktagtyártásban persze nincs hiány, de tettekben annál inkább. Épp ez a felelőtlenség készítette nemrég Galambosné, hogy a megyei pártbizottsághoz forduljon segítségért. „Már sok hónapja igéremek nekünk mindent írja, de annál több, hogy felmérték a lakás környékét, meg költségvetést csináltak, nem történt.“

A megyei pártbizottság ipari osztálya Galambosné panasza alapján intézkedett a lakás rendbetételéért. A kimért elvtársak Fejlesztési Lászlóval, a Községgazdálkodási Vállalat igazgatójával megállapodtak abban, hogy a felújítást augusztus 31-re befejezzék. Azonban szeptember 23-án eljött, sőt a második határidőben is meggyógyeztek, de az épület ma sincs rendben. Az ideje, hogy a bősziroményi lakásfelújítás címen 15 000 forint kiadást tartalmazó, azóta 39 000 forintra duzzadt és a megyei építés VKG osz-

tályának jóváhagyására vár. Egy kilenctagú család kérese hogyan ütközhetik keletlen huzavonába?!

Fejlesztési László igazgató ahe-lyett, hogy rendbehozta volna a lakást, pert indított az özvegyasszony és gyermekei ellen vagyonrongálás címen. Ráfogta Galambosékra, hogy elhorrták és eladták az egyik kisebb épület faanyagát és te- tőszerkezetét, holott a korábban a tanya 57-ben lakó Nagy Andrásné tett kárt az épületben. A bíróság igen helyesen elutasította ezt az alaptalan és a valódi helyzetet megkerülő förmérvényt. Fejlesztés a per után koránsem okulva a tanulságából további akadályokat gördített a család jogos kérsének elintézése elő- „Örüljenek, hogy ott laknak — hangoztatta többször is — Az épület átalakításáról pedig ne beszéljenek.“ Bizonyára nem ok nélkül tette ezt.

Fejlesztési László, amikor a megyei pártbizottság munkatársai kint jártak, megígérte az épület gyors rendbehozását. Azt is beismerte, hogy eddig keveset tett az ügy elintézésében. Majd szavát adta, hogy augusztus 31-ig kész lesznek a munkálatok. Hat nem lettek kész, sőt a felduzzasztott és a helyes arányokat sokszor elülő költségvetést is csak szeptember 19-én terjesztették fel a megyei tanácshoz.

Fejlesztési László népi demokráciánkban türelmetlen cinizmussal és felelőtlenséggel kezelte eddig özvegy Galambos Lajosné és nyolc gyermekeinek ügyét. Semmibe sem vette a párt szavát, itt az ideje, hogy a bősziroményi városi pártbizottság és tanácsosa keményen felelősségre vonja hanyaságáért.

KOVÁCS TIBOR

Tanúosztag a Ruhagyárban

A Ruhagyár dolgozói egy hónapja ismét többen vannak. Negyvenöt tizenöt éves és tizenhat éves fiatalal bővült a nagy család. Sok édesapának és anyának a fia, vagy a lánya is az üzemben dolgozik már, hogy átvegye és tovább tökéletesítse az idősebbek mesterségét. Debrecen egyik legjelentősebb könnyűipari üzemében megindult és kezdetét vette a rendszeres tanulóképzés.

A gyár leendő szakmunkásai a most átalakított déli épületben a ruhagyárban jól kiképzett szakembereivé válnak. Berregnek a varrógépek és Korbély Miklós, Czéh Anna, Miskolczi Eta és a többiek már nap mint nap boldogabban számolnak be a tanultakról szüleikkel. Nemcsak a sima kézünlés, de a rejtett itésű holozás is elfogadhatóan megy már. Az oktatók, Bodnár Gábor, Orosz László és Asztalos Gyuláné művezetők mindent elkövetnek, hogy a tanulás szemléltető és tanulságos legyen, hogy a fiatalok jól érezzék magukat.

Ahogy a tapasztalat mutatja, nincs is semmi baj. Minden új, még az apró izléses számoltyúk is, „testhezállnak“. A kétműszakos tanulósztag határozottan elindult azon az úton, hogy példamutató és lelkes szakembereket képezserdülő és sokszor megható-zen a magyar iparnak.

Két vendéglátó vállalat is befejezte harmadik negyedévi tervét

A megyei tanács szombaton délben örömmel közölte, hogy a felügyelete alá tartozó vendéglátóipari vállalatok közül kettő már befejezte harmadik negyedévi tervét. Az Észak-Hajdú megyei Vendéglátóipari

Vállalat szeptember 20-ig 0,3 százalékkal, a Hajdúszoboszlói Vendéglátóipari Vállalat pedig ugyanezen napig 1,7 százalékkal teljesítette túl negyedévi tervét.

Balogh Mihály új hajléka

Altalában az emberek, amikor túllépek a 20—25 esztendőre, előbb-utóbb megtalálják szívük választóját.

Balogh Mihály is megtalálta. Balogh Mihály rézműves a Járnyújváltóban. Párttag és jó munkaeerő. Jóságos és szerető, de ha kell állhatatos, szigorú és harcos. Legalábbis ezt olvastam ki örökös ragyogó, kissé huncutkás szeméből, mely úgy pislogt előttem, mint a homlokára húzott sapkája alól, mint egy medvével játszó mókus az évszázados tölggyfa sűrű lombjai közül.

Rajongásig szereti a családját: feleségét és három fél éves kislját. A gyár gőzkürtje a mai nap is elűjti harsonáját, mely a munkaidő végét jelzi. Hangja, mint hatalmas sóhaj szállt a térben, s a kürtből kiáramló gőzfelhőt a szeptemberi szél sodortá, vitte magával egy darabig. Egyre halványodott a fehérré gőzfolt, majd végleg megáldta magát az enyészetnek. Tova osont, mint egy munkanap az idő végtelen tengerén.

Akkor jött. A vörös pír a nap utolsó hármonója egyre inkább elvesztette színét, mint kifakult, rongyos fejkendő. Betoppant az est, s magával hozta hűvös leheletét. Az égen sziporkázó csillagok milliói gyűltek ki, Balogh Mihály konyhájában pedig a villany.

Balogh elvtárs asztalhoz ült, felesége pedig mellé telepedett. S a kislját? Az anyja ölébe ült, s annak beszédét hallgatta.

mint a legtöbb embernek, a legtöbb új házasság, nekem is az volt minden vágyam, hogy egy olyan házba költözzen, amire azt mondatom, hogy az enyém. Igaz, hogy ezt akkor én magam is alig hittem, sokszor ábrándoztam, hogy egyszer mégis így lesz.

Nősülésem követő második esztendőben az üzemi szakszervezet hívta fel a figyelmemet, mint akkor több társammal, hogy szervezett szövetkezeti lakásépítésre lehet jelentkezni. Ugy mondták, hogy 100 lakás épül és 5—6 éven belül mindenki belekölthözhet. Havonként kell fizetni a részletet, kétsz évig. 1951-ben kezdtük fizetni az első részletet, 115 forintot. De akkor a 100 jelentkező lepadt 50-re. Sokan hittek a rosszindulatú beszédnek, az irigységnek, az ellenségeskedésnek. Ezek azt hangoztatták, hogy az állam becsapja az építetőket.

S lám senkit sem csapott be az állam. Hogy is csapna be valakit, mikor az állam a nép állama, fiai pedig a nép fiai. Mind az ötvenen megkaptuk a házunkat, még hamarabb, mint gondoltuk. 34-en kaptunk itt a Baranyai út mentén, a többiek pedig a Bősziroményi út környékén, a Gazdasági Akadémia mellett.

Milyenek azok a lakások? Ugyanolyan mindegyik, mint az enyém, két szoba összkomfortos, szép, nagy verandával. Van hozzá egy takaros kis telek is, ahol meg-

terem a zöldségfélé, hagyma, krumpli és egyéb. Disznóolat is építettem már, s ott röfög bent a magkocának való. A kerítésemet is megcsináltam, az udvaromba meg gyümölcsfákat ülteték.

Ugy nézzen szét az elvtárs, hogy amit lát az udvaron, ebben a kis házban, az mind az enyém.

Az enyém! Éppen olyan szó, mint a többi és mégis, hogy élit a többi! A házam. A kertem. Az udvarom és kerítésem. Az ól, amit építettem, s benne a magkocának való. Minden, minden ebben a kis családi birodalomban.

Igen, a Balogh Mihály tulajdona ez. Hivatalosan, telek-könyvileg, megmáshíthatatlannul. Mennyi büszkeség, mennyi boldogság, mennyi öröm van ebben a szobán, hogy az enyém.

Ez csak egy kis birodalom, de ott sorakozik mellette még 33 új ház. A Gaska József, Szentési Jánosé, Ungvári Pálnéjé, Szabó Istváné és a többieké. Mind-mind dolgozó ember. Az egyik a Járnyújváltóban, a másik a GÖCS-ben dolgozik, vagy más gyárban vállalatnál. Valóságos kis település ez itt, több kis utcával, melyek egyre beljebb merészkednek a régi Dobozi tetőbe. Ennek helyén épültek az új házak...

Kint sötétség, hűvös esti szél, szemérlő őszi eső. Bent meghitt családi kör, öröm, boldogság.

VADÁSZ FERENC

